

Diakonissa-
laitos

Tulevaisuuden on oltava kaikkien nuorten!

Suomessa on lähes miljoona 15–29-vuotiasta nuorta. Heistä kasva-va osa voi pahoin ja jo aikaisemmin apua tarvinneiden nuorten osalta avun tarve on syventynyt. Mielenterveysongelmat ovat ylivoimaisesti suurin syy nuorten aikuisten sairaspöissaoloille. Jotta voimme tukea nuoria parhaalla mahdollisella tavalla, tarvitaan oikea-aikaisia nuorilähtöisiä palveluita, johdonmukaista nuorisovaikutusten arviointia kaikessa päätöksenteossa, nuorten kokemustiedon hyödyntämistä sekä hallinnonalat ylittävää asiantuntijatyötä.

Vuonna 2023 Diakonissalaitoksen palveluissa ja toiminnoissa kohdattiin lähemmäs 3 000 eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevaa nuorta. Diakonissalaitoksen suurin nuorten palvelu Vamos on 15 vuoden ajan auttanut lähes 16 000 nuorta takaisin muiden ihmisten pariin, kouluun ja töihin. Vuonna 2022 Diakonissalaitokselle perustettiin nuorten ohjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevien nuorten ääntä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Kuuntelemalla nuoria voimme yhdessä rakentaa muutoksiin mukautuvaa tulevaisuutta.

**Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta**

Mihin haluamme muutoksen?

- 1. Suunnitelmat NUOTTI-valmennuksen diagnoosilähtöisyydestä tulee perua.** Diakonissalaitoksen nuortenpalvelu Vamos on 15 vuoden ajan auttanut lähes 16 000 nuorta takaisin muiden ihmisten pariin, kouluun ja töihin. Olemme toimineet Nuotti-valmennuksen palveluntuottajana vuodesta 2018 lähtien. Vaikuttavuuslaskelmiemme mukaan Nuotti-valmennuksen leikkaaminen esimerkiksi sadalta nuorelta säästää kuluja noin 340 000 euroa. Samaan aikaan yhteiskunnallisena hyötynä menetetään noin 1 380 000 euroa viiden vuoden kohdalla valmennuksen päätyttyä. Nuotti-valmennuksen ansiosta sen sijaan työmarkkinoiden ulkopuolella olevien määrä vähentyy 48%:lla. Tämä matalan kynnyksen apu ilman diagnoosia on siis aidosti vaikuttava ja nopea tapa auttaa nuoria, mikä johtaa myös usein nuorten siirtymiseen koulutus- ja työpoluille.
- 2. Tulevat leikkaukset eivät saa kohdistua heikoimmassa asemassa oleviin.** Voimaantulleet asumistuen sekä toimeentulotuen muutokset tulevat vaikuttamaan yhteiskunnan kaikista heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin. Vamokseen vuonna 2023 tulleista nuorista 44 % sai pääasiallisen tulonsa toimeentulosta, kuntoutustuesta tai -rahasta tai sairauspäivärahasta. Nuorista 12 % tuli palveluun tulottomana ilman viimesijaista etuutta. Voimaantulleiden leikkausten lisäksi Valtiovarainministeriö esittää muun muassa etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan rahoitukseen 4,6 miljoonan vähennystä. Leikkaukset ja niiden kokonaisvaikutukset tulisi arvioida haavoittu-
massa asemassa olevien näkökulmasta.
- 3. Jokaiselle tulee turvata riittävä arjen tuki.** Vaikuttava tuki on esimerkiksi sitä, että tukea tarvitsevalle henkilölle osoitetaan oma työntekijä. Diakonissalaitoksen Vamokselta nuori saa oman työntekijän, joka kulkee nuoren rinnalla. Tämä kiireetön kohtaaminen on vaikuttava ja pitkällä aikavälillä kustannustehokas keino saada nuoret takaisin koulu- ja työpoluille. Vamoksen toiminta tuottaa 2023 päättäneiden osalta lähes 21,4 miljoonaa euroa yhteiskunnallista hyötyä 10 vuoden aikana.
- 4. Nuorten ääntä tulisi tuoda vahvemmin kuuluviin päätöksenteossa ja nuorten osallisuutta lisätä.** On todella hyvä, että nuorisovaltuustojen asemaa vahvistetaan, mutta tällä tavoin vain harva nuori saa äänensä kuuluville. On tärkeää kiinnittää huomiota myös muunlaisiin vaikuttamismahdollisuuksiin ja on pidettävä huoli siitä, että myös haastavassa tilanteessa olevien nuorten ääni saataisiin kuuluviin. Näiden asioiden edistämiseksi esitämme, että lapsiasiavaltuutetun toimistoon perustetaan henkilö vastaamaan nuorten asioista ja sille varataan vaadittava määräraha tai perustetaan nuoriasiavaltuutetun virka.
- 5. Nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen palvelupolku tulee turvata.** Hallitus on leikkaamassa sosiaali- ja terveysjärjestöiltä ja kolmas sektori on monesti juuri se taho, joka tarjoaa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita. Eriyksen tärkeää on turvata kasvokkain tapahtuva palvelu, sillä chattipalvelut eivät tavoita riittävän hyvin kaikkia nuoria.

LISÄTIETOA

WWW.HDL.FI

Miinukka Tuominen-Hakoila
vaikuttamistyön päällikkö
miinukka.tuominen-hakoila@hdl.fi
040 7058 256

Laura Lempinen
Nuorten ohjelman
hankepäällikkö
laura.lempinen@hdl.fi
050 3245 925

Terhi Laine
johtaja,
Kehittäminen ja hankkeet
terhi.laine@hdl.fi
040 0237 775